

9. Швед В.В. Краудфандинг как новая модель экономики. *Матеріали II міжнародної науково – практичної конференції: Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно – інвестиційних процесів в Україні*. Вінниця. 2013. С. 68-71
10. Швед В.В. Фандрайзинг как ключевой элемент викиномистической парадигмы. *Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Виробничо – експортний потенціал національної економіки»*. 2014. Ужгород. С. 44-46
11. Швед В.В. Краудфандинг как новая модель экономики. *Сборник научных статей по итогам Международной (заочной) научно-практической конференции «Конкурентоспособная и безопасная продукция, востребованная рынком -залог экономической безопасности предприятия»*. 2014. Смоленск. С. 174-177
12. Швед В.В. Викиномика как новая веха в управлении. *Економіка Крима*. 2011. №1. С. 234-237
13. Швед В.В. Теория коллективных действий и викиномика: анализ исторической трансформации. *Проблеми економіки*. 2017. №1. С. 315-319
14. Благодійний фонд «Таблеточки». URL: <https://tabletochki.org/>.
15. Shved V.V. Crowdfunding and fundraising as an element of social responsibility. *Perspective trends in scientific research*. Bratislava. 2015. P. 127-129
16. Shved V.V. Crowdfunding as a new economic model. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія економічні науки*. 2014. Том 5. Випуск 7. С. 197-200

Кішкіна В.В., здобувач вищої освіти спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування»,
Вінницький інститут Університету «Україна»
Яценко Ю.А., здобувач вищої освіти спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування»,
Вінницький інститут Університету «Україна»
Жукова О.А., старший викладач кафедри бізнесу і права,
Вінницький інститут Університету «Україна»

ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЕЛЕМЕНТ УПРАВЛІННЯ ГОСПОДАРСЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

ASSESSMENT OF THE FINANCIAL SITUATION AS AN IMPORTANT ELEMENT OF BUSINESS ACTIVITY OF THE ENTERPRISE

Анотація. У статті розглянуто основні підходи до визначення сутності фінансового стану підприємства, виділено основні нормативно-законодавчі акти, що регламентують оцінку фінансового стану підприємства. Встановлено важливість проведення оцінки фінансового стану в системі фінансового управління підприємством.

Ключові слова: фінансовий стан підприємства, прибутковість, ліквідність, майновий стан, фінансова стійкість, ділова активність.

Abstract. The article considers the main approaches to determining the essence of the financial condition of the enterprise, highlights the main regulations governing the assessment of the financial condition of the enterprise. The importance of assessing the financial condition of the financial management system of the enterprise is established.

Key words: financial condition of the enterprise, profitability, liquidity, property condition, financial stability, business activity.

Постановка проблеми. Діяльність підприємств в умовах кризових явищ, недосконалості законодавчої бази, нестабільної макроекономічної ситуації в Україні вимагають від підприємців постійного контролю за фінансовим станом та швидкого реагування на зміни у зовнішньому та внутрішньому середовищі, що в кінцевому підсумку сприятиме підвищенню ефективності господарювання та розширюють можливості розвитку підприємства.

При цьому актуальним залишається питання правильного вибору методів та підходів щодо оцінки фінансового стану підприємства. Всебічна оцінка фінансового стану, фахова інтерпретація отриманих результатів та вчасного впровадження відповідних заходів щодо його зміцнення є важливим завданням фінансових менеджерів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Найбільший внесок в розробку сутності та методики оцінювання фінансового стану зробили вітчизняні та зарубіжні науковці такі як М.І. Баканов, С.Б. Барнгольц, М.Д. Білик, І.О. Бланк, К.В. Ізмайлова, В.В. Ковальов, М.Я. Коробов, Р.О. Костирко, Л.А. Лахтіонова, Є.В. Мних, А.М. Поддєрьогін, І.Т. Райковська, Г.В. Савицька, Р.С. Сайфулін, О.М. Терещенко, Ю.С. Цал-Цалко, В.В. Шеремет та ін.

Формулювання цілей статті. Метою дослідження є вивчення теоретичних аспектів оцінки фінансового стану підприємств та необхідності його удосконалення в сучасних умовах.

Об'єктом дослідження виступає процес управління фінансовим станом підприємства.

Виклад основного матеріалу. Дослідження сутності фінансового стану підприємств слід розглядати починаючи з діючих нормативно-правових актів. Серед нормативних актів в Україні, які дають визначення сутності та пропонують методики оцінки фінансового стану підприємства на увагу заслуговують такі як:

- Наказ «Про затвердження Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації» від 26.01.2001 р. № 49/121 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів N 2/23(z0188-13) від 04.01.2013 р.) [1];

- Методика проведення поглибленого аналізу фінансово-господарського стану неплатоспроможних підприємств та організацій, затверджена Наказом Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій від 27 червня 1997 р. № 81 [2];

- Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства, затверджені наказом Міністерства економіки України від 19 січня 2006 р. № 14 (у редакції від 26 жовтня 2010 р. № 1361) [3];

- Методика аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств державного сектору економіки, затверджена Наказом Міністерства фінансів України від 14 лютого 2006 р. № 170 [4];

- Методичні рекомендації щодо підготовки аудиторського висновку при перевірці відкритих акціонерних товариств та підприємств — емітентів облігацій (крім комерційних банків), схвалені Аудиторською палатою України (протокол засідання Аудиторської палати України від 23 лютого 2001 р. № 99) [5];

- Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями (Постанова Правління Національного банку України від 30 червня 2016 р. № 351) [6];

Розробка національних підходів щодо оцінки фінансового стану підприємства є важливим аспектом фінансової стабільності держави. В Україні у 2016 році виданий наказ Міністерства фінансів «Про затвердження Порядку проведення оцінки фінансового стану потенційного бенефіціара інвестиційного проекту, реалізація якого передбачається на умовах фінансової самоокупності, а також визначення виду забезпечення для обслуговування та погашення позики, наданої за рахунок коштів міжнародних фінансових організацій, обслуговування якої здійснюватиметься за рахунок коштів бенефіціара», в якому визначено порядок оцінки фінансової стійкості (обернене поняття до ризику банкрутства) підприємств України. У даному нормативно-правовому документі пропонується використання різних моделей для оцінки фінансового стану підприємств залежно від галузі діяльності та їх розміру [7].

Вище зазначені нормативні акти зазначають, що фінансовий стан підприємства це сукупність показників, що відображають наявність, розміщення і використання фінансових ресурсів підприємства, його потенційні можливості та рейтинги.

Трактування сутності у працях вітчизняних та зарубіжних науковців також мають різноманітні підходи.

Незважаючи на те, що теоретичні та методичні засади оцінки фінансового стану підприємства і трактування його сутності зафіксовано у нормативних актах відповідних міністерств (відомств) та досить широко розглянуті в працях вчених, деякі питання потребують подальшого дослідження. Саме тому, узагальнення методик оцінки, які б давали чітке уявлення про фінансовий стан підприємства у середовищі, де воно функціонує, вимагали б мінімуму загальнодоступної інформації, всебічно висвітлювали б діяльність підприємства і могли б бути підставою для розробки рекомендацій щодо подальшого покращення фінансового стану підприємства, є важливим питанням сьогодення [9].

Фінансовий стан – це важливий аспект що характеризує діяльність суб'єкту господарювання. Це комплексне поняття, яке є результатом взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин підприємства, визначається сукупністю виробничо-господарських факторів і характеризується системою показників, які відображають наявність, розміщення та використання фінансових ресурсів [10].

Основними завданнями аналізу фінансового стану є:

- дослідження рентабельності та фінансової стійкості підприємства;
- дослідження ефективності використання майна (капіталу) підприємства, забезпечення підприємства власними оборотними коштами;
- об'єктивна оцінка динаміки та стану ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості підприємства;
- оцінка становища суб'єкта господарювання на фінансовому ринку та кількісна оцінка його конкурентоспроможності;
- аналіз ділової активності підприємства та його становища на ринку цінних паперів;

- визначення ефективності використання фінансових ресурсів.

Оцінювання фінансового стану підприємства є передумовою для розробки планів і прогнозів фінансового оздоровлення підприємств щодо оперативного відновлення платоспроможності, утримання фінансової стійкості, розробка програм розвитку, діагностування можливості продовжувати підприємством свою господарську, економічну, фінансову діяльність.

Метою оцінки фінансового стану підприємства в системі антикризового управління є розробка і реалізація заходів, направлених на швидке відновлення платоспроможності, відновлення достатнього рівня фінансової стійкості підприємства, встановлення можливості підприємства продовжувати свою господарську діяльність, подальшого розвитку, забезпечення прибутковості і зростання виробничого потенціалу і ухвалення відповідних рішень [11].

Ефективне управління фінансовим станом підприємства, залежить від доцільності використання того чи іншого методу оцінки фінансового стану, його адаптації до сучасних умов розвитку, а також вимог, висунутих з боку зовнішніх суб'єктів економічного середовища.

Оцінювання фінансового стану підприємства потребує систематичності та всебічного дослідження з використанням різних методів, прийомів та методик аналізу. Позиція керівництва, щодо постійного моніторингу фінансових результатів діяльності підприємства як у статистиці за певний період, так і в динаміці – за ряд періодів, дасть змогу визначити найбільш вразливі ділянки у фінансовій діяльності та розробити заходи ефективного використання фінансових ресурсів.

Висновки. Отже, для суб'єктів господарювання в умовах кризових явищ дуже важливо ефективно управляти фінансовим станом, тому що саме вмиле керування фінансовими ресурсами підприємства, правильне розпорядження та своєчасне і термінове прийняття рішень, необхідно для стійкого функціонування підприємства.

В сучасних умовах фінансовий стан підприємства потрапляє у спектр тих питань, що цікавлять не лише менеджерів підприємства, а й інших суб'єктів господарювання – так званих зовнішніх користувачів фінансової звітності. Саме тому, оцінка фінансового стану потребує системного підходу та вірної організації аналітичного процесу.

Список використаних джерел

1. Про затвердження: Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації від 26.01.2001 № 49/121 (Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів N 2/23 (z0188-13) від 04.01.2013. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0121-01>

2. Методика проведення поглибленого аналізу фінансово-господарського стану неплатоспроможних підприємств та організацій, затверджена Наказом Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій від 27.06.1997р. №81. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0288-97/page>

3. Методичними рекомендаціями щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства, затвердженими наказом Міністерства економіки України від 19.01.2006 року №14 (у редакції наказу Міністерства економіки України від 26.10.2010 р. №1361). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/rada/show/v0014665-06>

4. Методика аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств державного сектору економіки: Наказ Міністерства фінансів України від 14.02.2006 N 170. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0332-06>

5. Методичні рекомендації щодо підготовки аудиторського висновку при перевірці відкритих акціонерних товариств та підприємств – емітентів облігацій (крім комерційних банків), схвалені Аудиторською палатою України (протокол засідання Аудиторської палати України від 23.02.2001 р. № 99. URL: http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/FIN2640.html

6. Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями: Постанова Правління Національного банку України від 30.06.2016 р. № 351. URL: <https://www.bank.gov.ua/document/download?docId=33378802>

7. Лобова О.М., Ломоносов Д.С. Сучасна практика оцінки фінансового стану підприємств України із використанням національних моделей. *Економіка та держава*. №3/2020. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/3_2020/19.pdf

8. Жукова О.А. Моніторинг підходів до визначення показників фінансової діяльності підприємства. *Ефективна економіка*. 2011. №8. URL: <http://www.m.nauka.com.ua/?op=1&j=efektyvna-ekonomika&s=ua&z=660>

9. Жукова О.А., Евась Т.В. Методичні аспекти аналізу фінансового стану підприємства. *Financial-economic and innovative support of entrepreneurship development in the spheres of economy, tourism and hotel-restaurant business: collective monograph / V.Yatsenko, S. Pasiaka and others. Agenda Publishing House, Coventry, United Kingdom, 2017. 619 p. P. 488-499.*

10. Поддєрьогін А.М. та ін. Фінанси підприємств. К.: КНЕУ, 2008. 552 с.

11. Крючко Л.С. Оцінка фінансового стану підприємства – сутність та необхідність. *Ефективна економіка*. 2012. №12. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=1613>

12. Швед В.В., Дробязко О.О. Фінансове планування на підприємствах. *Подільський науковий вісник*. 2017. №1. С. 46-49

*Назарова М.С., здобувач вищої освіти
спеціальності «Менеджмент»,
Вінницький інститут Університету «Україна»*

ЛОГІСТИЧНЕ УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЧИМИ ЗАПАСАМИ ЯК СКЛАДОВА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

LOGISTICS INVENTORY MANAGEMENT AS A COMPONENT OF ENTERPRISE MANAGEMENT

Анотація. У статті розглянуто проблему логістичного управління запасами підприємства. Охарактеризовано основні відмінності понять «запаси», «управління запасами», «логістика запасів», «логістичне управління запасами». Проаналізовано причини, які зумовлюють упровадження нових методів управління для ефективної діяльності підприємства. Визначено та розкрито суть основних систем логістичного управління запасами.